

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали X Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р.)**

**Луцьк
2025**

УДК 911.3:30/33(082)

С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 9 від 12 травня 2025 р.)

Рецензенти:

Нємець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали
С 90 Х Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 15–16 травня 2025 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. 215 с.

ISBN 978-617-8279-53-0

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на Х Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

ISBN 978-617-8279-53-0

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2025

© Колектив авторів, 2025

ЕКОТУРИЗМ ЯК ОДИН ІЗ ПЕРСПЕКТИВНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Постановка проблеми. Економічна нестабільність, зменшення населення, нестача інвестицій – виклики з якими стикаються більшість громад. Одним із напрямів, здатних забезпечити сталий розвиток громад, є використання їхнього природного та туристичного потенціалу. Екотуризм як форма діяльності, що базується на збереженні довкілля та місцевих особливостей, дає змогу поєднати економічну вигоду з екологічною відповідальністю. Зростаючий інтерес до екологічно безпечних форм туризму як в Україні, так і у світі, відкриває нові можливості для малих громад. Екотуризм дає змогу створювати робочі місця, розвивати місцеву інфраструктуру та підвищувати привабливість регіону без шкоди для довкілля.

Мета – дослідити потенціал екотуризму як інструменту соціально-економічного розвитку територіальних громад, а також визначити основні умови для його ефективного впровадження.

Результати дослідження. Екологічний туризм – це подорож обмеженої кількості людей на природні території, які мають культурну цінність із метою відпочинку, ознайомлення та відвідування чи реалізації певних проєктів охорони та раціонального використання навколишнього середовища [3].

Перспективним для сільських громад є підвид екотуризму – агротуризм. Він ґрунтується на використанні сільського господарства як основного об'єкту туристичного маршруту [2].

Екотуризм здатен суттєво стимулювати економіку громад завдяки активізації підприємницької діяльності, зростанню попиту на послуги розміщення, харчування, транспорту та організації дозвілля. Це створює нові робочі місця, збільшує надходження до місцевого бюджету, сприяє розвитку малого та середнього бізнесу. Жителі громад отримують можливість відкривати приватні садиби, заклади громадського харчування, ремісничі майстерні, а також надавати супутні туристичні послуги, зокрема, проведення екскурсій, організацію тематичних маршрутів тощо. Таким чином, екотуризм виконує функцію економічного мультиплікатора, активізуючи інші сектори місцевої економіки.

Крім економічного складника, важливою є соціально-екологічна функція екотуризму. Його впровадження сприяє формуванню екологічної свідомості серед місцевого населення, підвищує рівень відповідальності за стан довкілля та спонукає до участі у природоохоронних заходах. Крім того, туристична привабливість території значною мірою зумовлює покращення інфраструктури, що позитивно впливає на якість життя мешканців громади. Водночас формування позитивного іміджу території підвищує її інвестиційну привабливість і відкриває додаткові можливості для залучення зовнішніх ресурсів [4].

Ефективний розвиток екотуризму в територіальних громадах можливий лише за умови наявності певних сприятливих чинників. Насамперед важливою є природно-ресурсна база: ліси, водойми, заповідні зони, пам'ятки природи та інші ландшафтні ресурси, які становлять основу туристичної привабливості. Саме вони забезпечують можливість для створення маршрутів, організації відпочинку на природі та екологічної просвіти.

Важливу роль відіграє також підтримка з боку місцевої влади – як у плані інфраструктурного забезпечення, так і в нормативно-правовому супроводі, залученні інвестицій та стратегічному плануванні. Не менш значущим є залучення жителів громади до туристичних ініціатив та формування партнерства з місцевим бізнесом. Взаємодія влади, громади та підприємців дає змогу забезпечити сталість розвитку та зберегти баланс між економічними вигодами й охороною довкілля [1].

Висновки. Екотуризм є перспективним напрямом розвитку територіальних громад, що поєднує економічний приріст, екологічну стійкість та культурне відродження. За умов належної підтримки та планування він може стати потужним інструментом регіонального розвитку.

Список використаних джерел: 1. Пазенок В. С., Федорченко В. К. Філософія туризму : навч. посібник. К. : Кондор, 2004. 268 с. 2. Агротуризм для сталого розвитку. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/idei-trendy/item/26629-ahroturyzm-dlia-staloho-rozvytku.html> 3. Екотуризм. URL: <https://stezhky.org/stezhky/stalyj-turyzm/ekoturyzm/> 4. Екотуризм як один із засобів взаємозбагачення різних культур. URL: https://tourlib.net/statyi_ukr/gaba.htm.

Джаман Ярослав	Народні доми – важливий ресурс і чинник розвитку етнічного туризму (на прикладі міста Чернівці)	158
Питуляк Мирослава, Питуляк Микола Похила Юрій, Поплавська Інна Ільїна Ольга	Рекреаційно-оздоровчі ліси Хустського ЛДГ: сучасний стан та використання	159
	Малі міста Тернопільської області як об'єкти туристичної активності	162
	Геопросторовий аналіз, типізація й можливості застосування озерних сапропелів Рівненської області у санаторно-курортному господарстві	165
Зінчук Борис, Новосад Оксана Єрко Ірина, Мельник Надія, Качаровський Роман, Яцуняк Віктор Гоц Тетяна, Потапова Алла Потапова Алла, Семенюк Роман	Туристсько-рекреаційний потенціал Ковельського району: ресурси, можливості, перспективи	169
	Музейні установи Ковельського району Волинської області як елементи індустрії гостинності	171
	Туристичний потенціал Львівської області	174
	Екотуризм як один із перспективних напрямів розвитку територіальних громад	178

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

Маковецька Лариса, Назарук Назар	Географічні компетентності краєзнавчих досліджень транспортної системи у шкільному курсі географії	180
Мельник Іванна, Ткачук Надія Озюк Уляна, Ткачук Надія	Використання веб-сервісу Google Maps на уроках географії	182
	Можливості використання Liveworksheets на уроках географії в умовах дистанційного навчання	184
Ткачук Надія, Тарасюк Злата Ткачук Надія	Поняття гейміфікації в освітньому процесі з географії: сутність, цілі та основні принципи	186
	Теоретичні засади моделювання дистанційного уроку географії	187
Мандрик Ірина Мандрик Ірина, Мичка Ірина	Система підготовки вчителя географії в Польщі ...	189
	Особливості використання компетентнісно орієнтованих завдань у шкільному курсі географії	192
Кулик Катерина, Потапова Алла Яресько Анна, Ткачук Надія Мельничук Максим, Лажнік Володимир Дубич Богдан, Потапова Алла Кошляцький Дмитро, Ткачук Надія	Використання електронних ресурсів для перевірки знань учнів на уроках географії	193
	Використання інтерактивних методів при вивченні загальної географії у 6 класі	194
	Особливості використання картографічного складника в шкільному курсі географії	197
	Проблеми використання штучного інтелекту учнями у закладах загальної середньої освіти	199
	Курс географії як складник шкільної медіаосвіти	200